05. Zvuk

Mechanické vlnění vzduchu (přesněji: látkového prostředí) v rozsahu od 10^2 Pa – 10^5 Pa. Frekvence tohoto vlnění každý člověk vnímá individuálně (obvykle v intervalu 16 Hz – 20 kHz).

Tón

Hudební. Zvuk se stálou frekvencí.

Hluk

Nehudební. Zvuk, který má rušivý charakter.

Vlastnosti zvuku

Výška

- Výšku udává Frekvence, ↑frekvence = ↑výška
- S výškou souvisí slyšitelné a neslyšitelné frekvence.
- Slyšitelné = 16 (20) Hz 20 kHz. Neslyšitelné = infrazvuk (<16 Hz), ultrazvuk (>20 kHz)
- Při hodnocení zvuku se používá "relativní výška tónu" (frekvence tónu (frekvence referenčního tónu)
- Hudební akustika (vědní obor; zabývá se zvukem) udává jako referenční tón 440 Hz
- V praxi se spíše používají jiné referenční napětí
- Při prvotním nastavování převážně 1 kHz

Barva

- Existují zvuky o stejném tónu, které se od sebe liší přítomností "vyšších harmonických frekvencí" >
   Obsahují stejnou základní frekvenci a zároveň její celočíselné násobky (2f, 3f, 4f)
- Liché násobky základní frekvence zvuk zostřují a sudé ho zjemňují

  určují výslednou barvu

Hlasitost

- Veličina závislá na velikosti akustického tlaku ($L_p=20~\log \frac{P}{P_0}\,\mathrm{dB};\,\mathrm{P_0}=20\mu\mathrm{Pa}-\mathrm{Práh}\,\mathrm{slyšení})$
- Aby bylo možné přiblížit hlasitost bez závislosti na frekvenci, vznikly 4 křivky, které slouží jako normy (A,B,C a D)
  - Křivka A udává, že frekvence 1 kHz odpovídá 0db (250 Hz = -10 db)

Intenzita

- Zvuková energie dopadající na plochu za čas; akustický výkon na plochu ($I=rac{E}{S*t}$)
- Hladina intenzity = udává intenzitu zvuku v dB ($L=10~\log rac{I}{I_0}$)

Zvuk z pohledu techniky

• Při digitalizaci se využívá "**Shannonův-Nyquistův-Kotělnikovův teorém**". $\rightarrow$ Udává, že "*Přesná rekonstrukce spojitého, frekvenčně omezeného signálu z jeho vzorků je možná tehdy, pokud byla vzorkovací frekvence vyšší než dvojnásobek nejvyšší harmonické složky vzorkovaného signálu.*"

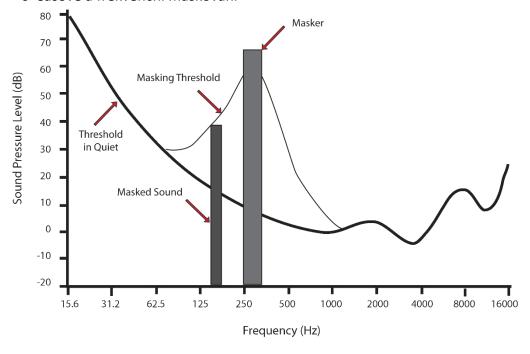
Úpravy zvuku

- Frekvenční
  - o Změna barvy
- Amplitudové
  - o Změna hlasitosti
- Modulační
  - o Přidání dalšího signálu
- Kvalitativní
  - o Komprese
  - o Resampling
- Efektové

Formáty

MP3

- Komprimovaný, ztrátový
- Odstraňuje redundantní zvukové signály na základě psychoakustiky
  - o Ze vstupního signálu se odeberou informace, jež člověk neslyší, nebo si je neuvědomuje
  - o Časové a frekvenční maskování

AAC

Následník MP3 při vyšších bitratech. Existuje ve spoustě profilů (FAAC...)

FLAC

Beztrátový

Stopy

- Mono
- Stereo
- Quadro
- 2:1
- 5:1
- 7:1